

NOORD-BRABANDER.

Donderdag, 5 October.

DICERE VERUM QUID VETAT?
HORATIUS.

Dit blad verschijnt driemaal per week, en wel Dingsdags, Donderdags en Zaturdags. De prijs van hetzelfde is f 3-00 per drie maanden; franco tot aan het naaste postkantoor f 3-50. Advertentien worden tegen betaling van 15 cents per regel, en diegenen, welke geene 5 regels beloopten, tegen 75 cents geplaatst, behalve voor iedere Advertentie 35 cents voor aan het Rijk verschuldigde Zegelregten; de Advertentien, Bekendmakingen en andere Stukken, behooren op ongezegeld papier, franco, te worden ingezonden aan het Bureau van den Noord-Brabander, te 's Hertogenbosch.

KERKELIJKE STAAT.

R O M E.

De cholera neemt van dag tot dag op de gevoeligste wijze meer en meer af; bij eene bekendmaking der buitengewone commissie van openbare gezondheid, wordt het volk uitgenoodigd om de aanbevolene voorzorgen niet uit het oog te verliezen en zich vooral tegen het onmatig gebruik van likeuren en onrijpe vruchten of al hetgeen aanleiding tot de ziekte kan geven, te wachten.

— Den 10 September jl. is alhier in den ouderdom van 26 jaren overleden de Prinses *Maria-Gabriel d'Arsoli*, geboren Prinses van *Savoie-Carignan* en schoondochter van de Hertogin van *Massimo*, onlangs (gelijk wij gemeld hebben) aan de cholera overleden, de Prinses was met den Prins *D. Vittorio Massimo* gehuwd geweest.

— Den 11 heeft de heilige Vader zich naar het godshuis van de heilige *Praxedis* begeven en aan den overste van dat gesticht bijzonder aanbevolen, dat den zieken niets moest ontbreken. Z. H. heeft menigvuldige aalmoezen uitgerekend, talrijke bliken zijner toegenegenheid nagelaten en is door de bevolking met de grootste vreugde kreeten ontvangen.

— De Koning van Napels heeft formeel geprotesteerd tegen het oprigten te Malta van de *Vrijheid der Drukpers*, welke Engeland aan dat eiland schijnt te hebben willen verliezen. Zijne Napolitaansche Majesteit is ook van meening geweest dat eene *Vrije Drukpers* te Malta op dit eiland eene haarstede van opstand zou kunnen worden.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, den 1 October.

Te Berlijn heeft den 23 Sept. de plegtige begrafenis van den Hertog *Karel* van Mecklenburg-Strelitz, die den rang van Generaal der infanterie bij het Pruisische leger bekleedde, en over de Pruisische garde bevel voerde, plaats gehad. Daar Z. M. bevolen had dat deze begrafenis met al die eerbewijzen zou plaats hebben, welke bij de begrafenis van eenen Veldmaarschalk worden in acht genomen, werd de lijkstoet door de te Berlijn aanwezige koninklijke Prinsen, de Ministers en vele aanzienlijken, benevens door een groot gedeelte der bezetting, gevolgd. Bij de lijkdienst, die in de Domkerk gehouden werd, waren ook de Pruisische Prinsessen tegenwoordig. — In alle stilte is, op verzoek van den overledenen, het lijk van den Hertog des nachts naar Mirow, in het Mecklenburgsche, vervoerd, alwaar het in den grafkelder van zijn vorstelijk geslacht is bijgezet. Op bevel des Konings heeft het leger voor den tijd van acht dagen den rouw over den dood des Hertogen aangenomen. Men meende te Berlijn dat Prins *Wilhelm* des Konings, den overleden een algemeen als bekwaam en rechtschapen erkenden Hertog in het bevelheerschap over de garde zou opvolgen; terwijl als zijn opvolger in het voorzitterschap van den Staatsraad de Generaal der infanterie, Baron *von Mülling* genoemd wordt.

— De cholera is te Berlijn thans aanmerkelijk aan het afnemen, den 26 op den 27 dezer, zijn er slechts 39 door dezelve aangetast, en overleden 24 personen.

De districts-geneesheer *Dr. Schuster*, te Munterberg, heeft het volgende berigt in den Breslausche courant doen plaatsen: „Ik zelf ben eerst onlangs van den gevaarlijken graad der cholera weder genezen, en mag er derhalve des te meer een woord over mededeelen, inzonderheid over de middelen, waaraan ik, bij de zorgvuldigste, huiselijke en geneeskundige behandeling en oppassing van wakkere vrienden mijne redding voornamelijk te danken heb. Bovenaan stond het heete, doch aan mij slechts warm voorgekomene bad. Reeds daarin veranderde bij mij het denkbeeld des doods in levensverzekering. Daarop volgde een braakmiddel uit *Ipecacuanha*, en later nog dezelfde wortel in kleinere hoeveelheid. Reeds

den tweeden dag ontstond er eene sterke afwisselende koorts, wier aanvallen door champagnewijn zeer verzacht, en vervolgens door chinine volkomen afgewend werden. Na zes dagen, was ik weder gezond. — Dat toch niemand achteloos omtrent den doorloop zij; op de gewone middelen daartegen is niet veel te vertrouwen; men moet veeleer tot braakmiddelen van gemelden aard overgaan, het bed houden, en — mogt de cholera dan nog ontstaan — dadelijk een zeer warm bad nemen.

— De cholera schijnt niet slechts, door eene merkelijke vermindering van ziekte- en sterfgevallen, sedert eenige dagen met minder geweld te Berlijn zich te vertoonen, maar men grondt ook de hoop op hare eerlange verdwijning, daarop, dat wederom verscheiden ziekten zich voordoen, die in den tijd dat de cholera hevigst woed, gemeenlijk verdwijnen.

— Het blijkt thans officieel, dat de Koning van Hanover het verzoek om vrijspraak, voor de aanleggers van en hoofddeelnemers in het oproer te Göttingen in 1831, niet heeft ingewilligd.

— Gedurende zijn verblijf te Wosnesensk heeft Keizer *Nikolaas* verscheiden promotien bij het leger gedaan, en onder anderen den Aartshertog *Johann* van Oostenrijk tot Chef van een bataillon grenadiers, Prins *August* van Pruisen tot chef eener grenadier-artilleriebrigade en Prins *Adelbert* van Pruisen tot chef van de rijdende artillerie benoemd.

Te Weenen geloofde men, volgens de laatst ontvangen brieven, dat Prins *August* van Pruisen en de Hertog van *Leuchtenberg*, welke insgelijks de wapenoefeningen te Wosnesensk heeft bijgewoond, den Aartshertog *Johann* op zijne reis naar Konstantinopel en Athene zouden vergezellen.

— Uit Petersburg meldt men van den 20 September jl. Het *Handelsblad* behelst de volgende statistieke opgaven omtrent Warschau: Warschau telde op het einde des jaars 1835, 3968 huizen, waaronder 1638 steenen 1380 houten. De bevolking van Warschau bedroeg op het einde van 1835 in 't geheel 133,884 personen, waaronder 33,389 joden. In den jare 1834 bedroeg de bevolking 136,062 personen, zoodat de bevolking in den jare 1835 met 2178 personen is verminderd.

ENGLAND.

LONDEN, den 1 October.

De Koningin heeft op nieuw de beide regementen der lijfgarde en de lancers in het park te Windsor geinspecteerd,

Te Brighton zijn prachtige toebereidselen gemaakt, om er H. M. eerstdaags te ontvangen. Onder anderen heeft men er een amphitheater gebouwd, dat omtrent drie duizend menschen zal kunnen bevatten.

Donderdag zijn weder depêches van den Engelschen Gezant te 's Gravenhage bij het bureau van buitenlandsche zaken ontvangen.

De alderman *Cowan* is tot Lord-Maire van Londen voor het volgende jaar verkozen.

— De Generaal *O'Connell*, Opperbevelhebber van het Engelsch legioen in Spanje, heeft, naar men verzekert, aan de officieren en manschappen verklaard, dat hij maatregelen genomen heeft om de overblijfselen van dat legioen naar Engeland in te schepen, maar die alle pogingen om in de behoeften er van te voorzien mislukt waren.

— In een particulieren brief uit Lissabon wordt gezegd, dat de Engelsche Admiraal de blokkade der Portugesche kust waarschijnlijk niet zou erkennen.

— Met eene pakthoet, die den 3 van New-York is afgevaardigd, heeft men hier de boodschap van den nieuwen President der eenigste Staten, den heer *M. Van Buren*, ontvangen, met welke het Congres den 4 September is geopend.

Die boodschap behelst eene uitvoerige beschouwing der verma-

delijke oorzaken van de jongste handel-crisis, welke de Pres. de nt inzonderheid gelegen acht in de te sterke aanmoediging, door de overdreven uitgifte van papier, aan vele uitgebreide speculatiën gegeven; waarbij het beleggen van geld in onvruchtbare openbare landerijen, de ongelukkige uitslag van verscheiden ondernemingen tot invoering van verbeteringen, de sterk vermeerderde invoer van vreemde granen, de toenemende weelde in de groote handelsteden en de aanmerkelijke schade, door den brand te New-York in December 1835 veroorzaakt, volgens hem gevoegd moeten worden.

Over de voorgeslagen middelen tot herstel sprekende, betuigt hij zijne afkeering van het plan tot het oprigten eener nationale bank, als agent der schatkist, ook dewijl de meerderheid der natie zich bij herhaling daartegen verklaard heeft, en slaat voor, alle ontvangsten en betalingen der kas van het bondgenootschap in gereed geld te doen plaats grijpen.

De som, welke voor den dienst van dit jaar boven de geraamde inkomsten, en hetgeen bij de thesaurie in reserve moet blijven, vereischt zal worden, zou ongeveer zes millioenen dollars belooopen.

Vrij algemeen gelooft men hier, dat de weg, welke de President voorslaat, door de meerderheid in het Congres zal goedgekeurd worden, hetwelk waarschijnlijk ten gevolge zou hebben dat die banken, welke in goeden staat zijn, zich tot dadelijke betaling in specie zullen genoodzaakt zien, en dat de overige zullen ophouden, zoodat van zeven honderd hanken, welke bij het uitbreken der laatste financiële crisis in de Vereenigde Staten bestonden, er nauwelijks 100 zouden overblijven.

— Het tory-dagblad, *te Morning-Post*, behelst een artikel, strekkende om een ieder te waarschuwen, zoowel tegen het koopen van Spaansche constitutionele effecten, als tegen het deel nemen aan mogelijk te openen nieuwe geldleeningen ten behoeve van het gouvernement der Spaansche Koningin, naardien don *Carlos* herhaaldelijk heeft verklaard, geene zoodanige schulden immer te zullen erkennen, weshalve men zich voor verdere schade hebbe te wachten.

F R A N K R I J K.

PARIJS, den 2 October

Men zegt dat de abt *de Lamennais*, die zich thans in Bourgogne ophoudt en daar de laatste hand aan een groot werk legt, bij zijne terugkomst te Parijs op nieuw aan de redactie van het dagblad *le Monde* zal deel nemen.

— Te Toulon is insgelijks de cholera uitgebarsten. Een brief uit Marseille dd. 26 September berigt deswege het volgende:

Een heden hier ontvangen telegrafisch berigt uit Toulon spreekt van 27 cholera sterfgevallen van gisteren op heden. Een aldaar even te voren aangekomen bataljon heeft 12 man verloren; er waren onder hetzelfde eenige hevige aanvallen, die 8 man in twee uren tijds weggesleept hebben.

— De heer *Erbert* gewezen Vikaris van Vermeij, een constitutioneel priester is tot inkeer gekomen en heeft zijne dwalingen afgezworen. De kapellaan van Balleroy heeft het geluk gehad hem tot de eenheid terug te brengen. Men beschouwde hem als de voornaamste aanhanger der constitutionele partij. De heer *Fermin Prud'homme*, zendeling van Chatel, die geen Priester was, is ook tot betere gevoelens gekomen en heeft een geestelijke ontvangen, die hem door Mgr. den Bisschop van Bayeux gezonden was.

— Z. Em. de Kardinaal *Fesch* heeft zijn voornemen bekend gemaakt om de stad Ajaccio met een pensionnaat te begiftigen, geschikt om jonge lieden tot alle christelijke en maatschappelijke deugden te vormen en zijn verlangen te kennen gegeven om dit gesticht op de plaats van den ouden planten-tuin te doen oprigten. De afstand is daarvan door het departement gedaan. De algemeene raad van Corsika, erkennende al hetgeen Z. Em. de Kardinaal reeds voor het welzijn van zijn land gedaan had en gevoelende al het gewigt van deze nieuwe weldaad heeft met eenparigheid van stemmen besloten, dat van den ouden planten-tuin overdragt zou gedaan worden ten behoeve van den raad van administratie van de broeders der Christelijke scholen en zusters van den heiligen *Joseph* door Z. Em. opgericht.

De *Sentinelles des Pyrenées* meldt als een zeer geloofwaardig gerucht dat het zilverwerk der kerken en kloosters van Pampeluna naar Frankrijk overgebracht en te St. Jean-Pied-de-Port of te Bayonne verkocht is, en opgebracht heeft de sommé van 330,000 francs of één millioen 650,000 franken, welke besteed zullen worden om de troepen te betalen. Men zegt dat te Bayonne 22 tonnen zilverwerk zijn aangekomen, doch dat de Consul van Spanje zich tegen den verkoop derzelve verzet heeft, omdat Pampeluna op dit oogenblik in de magt van een gedeelte oproerige soldaten zijnde, de verkoop, welke zij zouden doen, diefstal zou daarstellen. Helaas of de verkoop door hun of op order der cortes

geschied, het is en blijft altijd een diefstal. Welke verschrikkelijke verkwisting in dat arme Spanje! Wat moet de plundering der kerken en kloosters in dat geheel schiereiland niet opleveren, wanneer de roof en buit eener stad alleen 1,650,000 franken opbrengen?

(*Ami de la Religion*).

— In een gouvernementsblad leest men dat de Koning op verzoek van den Prefect van Cantal een onderstand van 150 franken aan zekeren *Antonius Despuech*, een oud soldaat, die bij het regiment van *Contade* de oorlogen in Hanover mede gemaakt heeft, heeft verleend; deze grijsaard is 117 jaren oud, hij is welvarend en gaat alle zondagen te voet naar de kerk.

— In Parijs telde men in 1813, niet minder dan 15,048 rijtuigen in 1818 waren er 17,072, in 1819, 18,276 en thans zijn er 32,560.

— De Minister van Marine heeft aan de broeders voor het Christelijk Onderwijs, gesticht door den Abbé *Jean de Lamennais* en in vele bisdommen opgerigt, verzocht om onderwijzers voor de kolonien te mogen bekomen. Uit *l'Hermine* verneemt men thans dat vijf dier broeders gereed zijn om naar Guadeloupe te vertrekken en men rekent nog op andere voor la Martinique.

De broeders der christelijke scholen zijn zeer aangegroeid en tellen reeds meer dan 160 gestichten.

— De gisting, welke in Zwitserland door de vervolging der katholieken van het kanton Glaris veroorzaakt is, bedaart zich spoedig niet als de radikale partij zich wel voorgesteld had. De katholieken van het grootste gedeelte der kantons schijnen zelfs besloten te hebben, om voor het geweld niet te bukken. Pogingen zullen bij de bondsvergadering gedaan worden en men stemt over een om éénheid aan de vertoogen te geven. Zekere kapittels, die tot hiertoe genoegzaam onverschillig jegens het gevaar der Kerk hun land waren, beginnen thans te zien en hunne oogen gaan open. Zij zullen nu hunne pogingen voegen bij het overige gedeelte der geloovigen en der geestelijkheid.

— De volgende depeches zijn van regeringswege bekend geworden te Bordeaux, 29 September.

„ In den nacht van den 20sten dezer had de pretendent *Brihuego* verlaten, zich op *Trillo* rigtende. *Espartero*, die hem van nabij volgt, was den 21sten te *Fuentes*. Bij het gevecht van den 19den heeft de vijand, behalve een groot getal gesneuvelden en gekweten 230 gevangenen, waaronder 11 Officieren en meer dan 500 deserteurs, verloren. De Brigadier *Miranda*, het hoofd der Carlistische ruitery, is gesneuveld. *Cabrera* had zich met 6000 man van den pretendent gescheiden, en nam met overhaasting de rigting van *Cuenca*, vervolgd wordende door *Oraa*, die 200 man van hem had gevangen genomen.”

Baijonne, 26 September.

„ Den 23sten heeft te Pampeluna, ten gevolge van wanbetaling der soldij, nieuwe munitie plaats gehad, onder het 4de regiment lichte troepen, als mede onder de scherpschutters, waarvan een gedeelte is ontbonden geworden. In weêrwil dier ordeeloosheid, is in den staat van het garnizoen, hetwelk geheel aan zich zelf overgelaten, niets veranderd.

„ De Kommandant van het vreemden-legioen, met de zaak zeer verlegen en het overschot van zijn korps niet in Pampeluna kunnen de laten, zal te *Ronceveaux*, dicht bij onze grenzen stelling nemen.

Baijonne, 29 September.

„ Madrid den 26. — Den 22 heeft *Oraa* het Carlistisch korps dat hij vervolgde, nabij *Cuenca* achterhaald, hetzelve geslagen en 900 gevangenen bekomen.

„ Den 24 heeft de Generaal *Carondelet*, na een moorddadig gevecht, *Zarateguy* genoodzaakt *Valladolid* te ontruimen; en hetzelve kasteel bevrijd, dat belegerd werd sedert . . . (afgebroken door de duisternis).

— Uit Bona schrijft men van den 15 September het volgende: „ Een groot komplot tot desertie is te *Gacima* ontdekt geworden onder de spahi's van het eskadron *Mouton*, gekommandeerd door den Luitenant *Laurent*. Aan den ijver en het beleid van den Kolonel *Duvivier*, heeft men te danken, dat 25 spahi's, welke naar den vijand deserterten wilden, gevat werden. Zij zijn onmiddellijk ontwapend geworden; men heeft hun hunne paarden ontnomen, welke worden onder geleide naar Bona vervoerd. De Gouverneur was voornemens een deel dezer lieden zoo zij veroordeeld werden te doen fusilleren.

— Over Toulon heeft men tijdingen uit Tunis tot den 21. Twee scheepsdivisies, uit zeven lineschepen, en de brik *Palmyre* zamengesteld, waren nog op de reede geankerd, doch maakten zich gereed om van daar te zeilen. De Schout-bij-nacht *Gallois* is zich naar het Oosten begeven en de Schout-bij-nacht *Lalande* is naar Bona. De laatstgemelde op den 17 berigt bekomen hebbende, dat er een geweervuur aan de zijde van *Constantine* was gehoord, worden, heeft zich naar land begeven om bij den Beij een bezetting af te leggen; maar op het oogenblik dat hij de deur der audiëntiezaal wilde binnentreden, vervoegden zich drie of vier Turken Tunis tot hem, verzoekende, dat hij zijn bezoek op eenen and

dag wilde hervatten, daar de Beij juist op dat oogenblik en in zijne tegenwoordigheid, zijnen eersten minister, die zijn vriend en bovendien een neef van hem was, verwurgen deed.

— Uit Spanje zijn heden geene nadere berigten ontvangen. De ministeriele bladen zeggen dat de gesteldheid van den dampkring niet toegelaten heeft het slot der gisteren medegedeelde telegraphische dépêche te ontvangen. Het ministerieel ochtendblad, de door ons reeds vermelde bijzondere berigten uit Madrid van den 23 mededeelende, vindt dezelve geheel gunstig voor de constitutionele zaak, zoo ten aanzien van de bewegingen der beide strijdvoerende partijen, daar de constitutionele troepen de Carlisten blijven vervolgen en op den aftogt dezen eenig verlies hebben toegebracht, als ten aanzien van den keer dien de zaken in de laatste dagen bij de begonnen verkiezingen schijnen te hebben genomen, waarbij zich eene reactie in den zin der gematigde partij zou hebben geopenbaard. Op de lijsten van de presidenten der districts-kieskollegien, vond men de namen van de heeren *Martinez de la Rosa*, *Barrio Ayuso*, lid van het ministerie door den heer *Isturitz* gevormd; *Medrano*, minister onder het vroeger koninklijk statuut. Het tweede district heeft de heer *Mendizabal* tot deszelfs president gekozen. Bij het verzenden der jongste tijdingen was de benoeming van nog geen enkelen senator of afgevaardigde bekend; maar bovengezegd blad houdt het voor waarschijnlijk, dat de heeren *Martinez de la Rosa*, *Toreno*, *Isturitz*, *Galiana*, de Hertog van *Gor* en andere hoofdpersonen der gematigde partij tot leden der nationale vertegenwoordiging zouden benoemd worden.

— De bijzondere berigten uit de Spaansche hoofdstad gaan tot den 23 dezer. Het bestuur spande al zijne krachten in, om de schatkist door de inning der opgelegde belastingen weder eenigzins te vullen. Den Generaal *Isidore* was de taak opgedragen om de gelden binnen te krijgen, en hij ging daarin naar krijgsmansmanier te werk. De Hertog van *Infantado* was onder anderen met 15,000 duros (75,000 fr.) bezwaard. Degenen die in gebreke bleven, werden in de gevangenis geworpen. Door zulke gewelddadige maatregelen, was het gelukt in de gedeeltelijke betaling van de soldij der troepen te voorzien.

— Tijdingen van de grenzen houden niet veel bijzonders. Men beklagt zich te Bayonne, dat alleen de diplomatieke koeriers het voorrecht schijnen te hebben van den afstand tusschen Madrid en de grenzen ongehinderd te kunnen afleggen. — De Carlistische Generaal *Garcia* had den 21 het garnizoen van Azagra verrast en 200 man gevangen gemaakt. Vervolgens was hij op Geralta getrokken, waarvan het garnizoen zich in het fort had opgesloten.

N E D E R L A N D E N .

'sHERTOGENBOSCH, den 4 October.

Bij ~~zijne Majesteits bevel~~ van den 30 September 1837, is benoemd.

In het kanton Hindelopen, *P. E. Schotanus*, en in het kanton de Rijk, ter residentie Schermerhorn, *J. Stikkel*.

Voorts zijn benoemd: tot ontvanger der in- en uitgaande register te Bergen-op-Zoom, *G. M. de Plonniere*, thans van de directie belastingen en accijnsen te Wouw, en te Wouw, *H. van den Sijde* thans te Dussen; te Dussen, *P. M. Lammers*, thans te Baarle Nassau c. a.; in laatstgemelde gemeente, *H. van der Colff*, thans te Engelen en Bokhoven; in diens plaats, jonkhr. *P. J. G. Martini* Kapitein bij de mobile Noord-Brabandsche schutterij; te Bostel c. a., *G. Sterke*, thans te Rosmalen c. a.; ter vervanging op laatstgemeld kantoor, *E. J. van Rijkevorsel*, woonachtig te 's Hertogenbosch; te Berchem, Nesselrodé en Heesch, als vereenigd kantoor, *G. E. Otten*, adjunct-commies bij het Provinciaal Gouvernement; te Uden, *F. G. Kilian*, thans te Aarle Rixtel c. a., en aldaar, *J. F. Wilmar*, voormalig ontvanger te Beek.

Tot controleur der Rijks belastingen te Breda, *N. R. H. Gulje*, ontvanger te Bostel.

— Bij besluit van den 30 September 1837, is de Staatsraad Jhr. *G. Beelaerts van Blokland*, tot dus verre, *ad interim*, belast met de directie van het departement van finantien, — benoemd tot Minister van dat departement.

— Naar men uit 's Gravenhage van den 30 September jl. meldt, bevindt zich H. M. de Koningin op het Loo ongesteld.

— Uit Utrecht schrijft men van den 30 September: „Op den 26 dezer is aan de gewezen St. Paulus-Abdij alhier, welke voor een paleis van Justitie wordt ingerigt, de eerste steen gelegd. Deze gedenkwaardige gebeurtenis had plaats door Z. Exc. den Staatsraad Gouverneur der Provincie, in tegenwoordigheid van eene Commissie der H. H. Gedeputeerde Staten, zijnde de heeren Baron *W. R. van Heeckeren van Brandsenburg* en Mr. *J. de Kock*, Griffier der Staten, en van den heer *Kram*, architect, terwijl de werklieden in de nabijheid waren geschaard. Alles was tot deze plegtigheid door den aannemer *D. de Leur* voorbereid, die deze gedenkwaardige plaats met nationale vlaggen, bloemen en guirlanden had laten versieren. Deze gebeurtenis, welker belangrijkheid door den

Gouverneur met weinige doch krachtvolle woorden wordt aangeduid, zal een blijvenden indruk nalaten.”

— In den nacht van 29 op 30 September jl., is te Amersfoort brand ontstaan in de werkplaats van den molenmaker *Siedenburg*, buiten de kleine Koppelpoort; het geheele huis, met het zich daarin bevindende huisraad, werkhout en gereedschappen is een prooi der vlammen geworden.

— In de veiling van 1009 kisten Java-indigo en 2505 matten Java-curcuma, welke laatstleden vrijdag te Amsterdam door de Nederlandsche Handelmaatschappij gehouden is, is alles verkocht. De indigo, gesorteerd voor 185 tot 505 cents; de curcuma voor 5½ à 6 gulden.

— In den Hortus Botanicus te Amsterdam staat sedert eenige dagen de *Agave Americana* in vollen bloei.

— Uit Amsterdam wordt van den 29 September jl. gemeld:

Men verneemt, dat binnen weinige weken bij den boekdrukker *A. Zweesaardt* te Amsterdam een nieuw dagblad in het licht zal verschijnen. Hetzelve schijnt van grooteren omvang te zullen zijn dan alle hier te lande bestaande dagbladen, naardien hetzelve niet alleen advertentien, nieuwsberigten en staatkundige artikels zal bevatten, maar tevens eene bepaalde wetenschappelijke en vooral letterkundige strekking zal hebben. De sprake loopt, dat een bekwaam regtsgeleerde en een geacht letterkundige zich met de redactie van hetzelve hebben belast, en dat de onderneming met eene som van drie tonnen gouds zoude worden aangevangen.

M E N G E L I N G E N .

De protestantsche geleerde *Schubart* deelt in zijne door hem zelve geschreven biografie (*Schubart's Leben en Gesinnungen*, Stuttgart, 1791) een merkwaardig gesprek mede; hetgeen gedurende zijn verblijf in *Munchen*, ten jare 1773, gehouden werd:

Nog staat de *Franciscaner* voor mijnen geest, die even voor een in den kloostertuin heerlijk in fresco geschilderd Christus-beeld dat nog door de ontvleeschende striemen der krijgsknechten scheen te bloeden, biddend neerknielde, en plotseling opstond, toen ik in den tuin kwam. Uit zijn helderflickerend oog straalden, ootmoed en godsvrucht. „Een heerlijk schilderstuk zeide ik!” — „Het oorspronkelijke is nog heerlijker,” zeide hij laghende. „En waarom wendt gij u niet tot het oorspronkelijke?” — Het schijnt, dat gij een protestant zijt; — maar de kunstenaar komt slechts mijne verbeelding te hulpe; mijn geest zweeft bij den echten *Christus* rond. ~~Want gij doet bidden zonder dat gij een beeld voor uwe ziel hebt? Is het niet beter dat een meester, dan onze krankte verbeelding ons de Heiligen afmaakt?~~ — *Ik kan hem niet antwoorden.*

De volgende zamenspraak heeft in een kort tijdverloop van 24 uren tusschen de *Morning-Post*, een Tory-dagblad, en een radicaal dagblad van Londen plaats gehad:

De Morning-Post: De laatste dagbladen van Jamaika melden ons, dat de Paus zich veroorloofd heeft om eenen Bisschop voor Jamaika en een ander voor de zoogenaamde eilanden Achter-de-Winden, te benoemen. Het is te hopen, dat Lord *Glenelg* het publiek wel zal willen onderrigten of het met zijne toestemming is, dat *Gregorius XVI* zich het geestelijke gezag in onze kolonien aanmatigt....

Het radicaal dagblad: „Waarom niet? Indien de Paus alleen de zielen-zorg en niet de beurzen vordert, zoo als het ZEKERE kerk doet, zien wij niet, dat er groot kwaad in gelegen is, dat Lord *Glenelg* aan deze verlangens voldoet.

T A A L V E R W A R R I N G .

De beroemde *Mezzofanti* werd, nog jong zijnde, tot Bibliothekaris van Bologne, zijne geboortestad, benoemd. Hij had zonder meester en zonder de eerste beginselen twee en dertig talen geleerd; niet alleen las, en verstaand hij dezelve, maar ook schreef hij die zoodanig voort, dat de Hoogduitscher, de Engelsch- en Franschman hem voor een hunner landgenooten zouden houden, wanneer zij hem hoorden. Zulks was nog des te meer buitengewoon, daar hij slechts eenmaal zijne geboortestad verlaten had, om eenige dagen te Venetië door te brengen.

Zijne groote vernardheid goldt hem later, toen hij Bibliothekaris op het Vaticaen, *Mezzofanti* was, als het ware, zelfs in persoon een woordenboek der oude en nieuwe talen; doch op zekeren dag werd hij in zijn geheugen gekrenkt en verward en klaps al die onderscheidene tongvallen in zijnen geest, die om zoo te zeggen, eene algemeene taal uitmaakten, thans opgesloten in een gezondheidshuis te Napels, is *Mezzofanti* het levendige afbeeldsel der taalverwarring.

OUDE EN NIEUWE VASTEDAG TE GENEVE.

Eene kleine godsdienstige beweging heeft dezer dagen te Geneve in Zwitserland plaats gehad. De bevolking dier stad is ontevreden over de verandering van den vroeger bepaalden vastedag, waarin bijna al de protestantsche kantons deelen, die van oordeel zijn dat dit feest geheel ontaard is. Dingsdag den 5 September jl. hebben vele ingezetenen van Geneve eenen lijst doen rondgaan, aan welker hoofd deze woorden geplaatst waren: *Herstel van den Geneefschen Vastedag*, met aanduiding van twee kerken, die donderdag den 7 September zouden geopend worden en der zes dominies, die het predikgestoelte dan ook zouden beklimmen.

De Raad van State hiervan kennis bekomen hebbende, heeft s'woensdags te voren eene proclamatie doen uitvaardigen, waarin, zonder iets te verbieden, hij zich bepaalt met te verklaren, dat al hetgeen er omging zeer onregelmatig was; dat de bondgenootschappelijke vastedag te gelijkertijd eene godsdienstige en staatkundige plegtigheid zijnde, zonder de tusschenkomst van het gouvernement, niet kan plaats hebben; dat die vastedag, welke voorbereid wordt onvolledig zal zijn, niet waardig het gewigt des voorwerps en dier vastedag *bederven* zal, welke de ingezetenen van Geneve weldra *in naam der hooge bondsvergadering* verplicht zullen worden in het algemeen op één en denzelfden dag en op één en hetzelfde uur met hunne bondgenooten te vieren. De Raad van State deelde deszelfs proclamatie aan de gezamenlijke leéraren mede, welke den 6 September een besluit namen, waarvan de hoofdinhoud het volgende is „Dat zij het gehouden gedrag afkeurende, overtuigd zijn, dat de aangekondigde predikanten hunne voorafgaande toestemming niet gegeven hadden; dat zij in de onmogelijkheid zijn om maatregelen te nemen, ten einde het vieren der ontworpen dienste te beloften; dat zij vreezen, dat dergelijke kwalijk begrepen maatregel tot ergernis zoude verstrékken en de openbare orde kunnen verontrústen. *Dat zij ten dien aanzien, niet kunnen beslúiten om eene verantwoordelijkheid op zich te nemen, die de Raad van State zelfs niet gepast geoordeeld heeft op zich te nemen.*

Zij eindigden met den reeds uitgedrukten wensch te uiten, om aan de protestantsche bevolking van het kanton de genoegdoening te geven om een oud feest te vieren, waarover deze bevolking zulk eene levendige gehechtheid aan den dag legt. Dit een en ander heeft weinig geholpen en men heeft de beweging niet kunnen stuiten. Vele magazijnen en winkels zijn gesloten geweest en een groot gedeelte der bevolking heeft zich naar de kerken begeven, om den vastedag te vieren.

NEGOCIATIE VAN f 100,000 TEN LASTE DER PROVINCIE NOORD-BRABAND.

De Administrateur van 's Rijks Schatkist in de Provincie Noord-Brabant, herinnert tot voorkoming van schade; de houders der hierna te melden EFFECTEN, befaalbaar gesteld op den 1 Julij. II. volgens gedane Advertentien, en tot heden niet ter voldoening zijn aangeboden, als:

- De Obligatien No. 110 en 149.
- De Coupons No. 89, 97, 106, 108, 109, 110, 137, 150, 152 en 189.

's Bosch, den 29 September 1837.

De Administrateur voornoemd,
L. J. DE LA COURT.

BEKENDMAKINGEN.

*** **SCH. M. B. WALLAGH,**
Geëxamineerd en Geadmiteerd M O N D -, K I E S - en
T A N D M E E S T E R te 's Hage, verwilligt het geëerd

publiek, dat hij zal te spreken en te ontbieden zijn over
A L L E G E B R E K E N V A N D E N M O N D, en
verkoop onderscheidene T A N D M I D D E L E N, welke
tot S I E R A A D en G E Z O N D H E I D kunnen
dienen; zet ook M I N E R A L E T A N D E N in den
mond, welke de natuurlijke evenaren.

NB. Gedurende zijne afwezigheid worden zijne T A N D
M I D D E L E N verkocht bij den Heer J. V A N
N A U H U I S, Apotheker in de Kerkstraat; is ge
geerd in den Eenhoorn, bij den Heer D O C T E R S,
de Karrestraat, tot 11 October.

*Een ieder wacht zich voor Rondloopers, die zich
in de huizen indringen.*

*** Bij eene kleine Catholijke Familie, van eenen M E D I C U S
C H I R U R G I J N en V R O E D M E E S T E R op
het Platte Land, binnen de Provincie Vriestland, wordt
als L E E R L I N G gevraagd een J O N G E L I N
staat is om twee jonge kinderen te onderrigten in de vak
ken van het L A G E R O N D E R W I J S. Kan hij
die zich daartoe aanbiedt, tevens onderrigt geven in de
giuselen van het F R A N S C H of L A T I J N; z
zulk's verkieslijker zijn en de voorwaarden aannemelij
maken. Men vervoege zich, met vrachtvrije brieven, b
den Heer

H. A. VAN RINGH,
te Blaauwhuis, in de nabijheid van Boeswarum
Provincie Vriestland, of bij den Drukker
Uitgever dezès.

TERSTOND TE HUUR.

Een onlangs nieuw gebouwde H U I Z I
G E, S P A C I E U S E D A N S
Z A A L, K A M E R S en verdel
C O M M O D I T E I T E N; geq. A.
312, V. 400, genaamd het B E E R K E staande
's Hertogenbosch, in de Tolbrugstraat, nabij de kazerne.

MARKTBERICHTEN.

Graanprijzen te Eindhoven, den 3 October 1837.

Rogge	} <i>het Ned. Mud.</i>	f 4-80 à 0-00
Bockweit		- 3-60 à 0-00
Haver		- 2-45 à 0-00
Het Nederlandsche pond Boter		- 0-45 à 0-80
De 4 Nederlandsche ponden Roggebrood		29 Cents.

BUITENLANDSCHE BEURSPRIJZEN.

Den 30 waren ter beurze van Londen genoteerd: 3 pCt. gecons.
92; kont. 92⁷/₈ voor rekening; Ned. W. S. 5 pCt. 102³/₄, 103³/₄
2⁷/₈ pCt. 53; Rusl. 110, Sp. met coup, 19³/₄ à 20; Port. 25³/₄ à 26³/₄
Col. 26⁷/₈.

Ter Antwerpsche beurs van den 3 waren genoteerd; Belg. 101⁷/₈
O Met. 104³/₈; Sp. 18⁷/₈; Diff. 7; Nap. rent. 91³/₄; B. Tav. 58
Sicil. 90⁷/₈; Rom. L. 100; Dito Cert. te Antw. 98⁷/₈.

BINNENLANDSCHE BEURSPRIJZEN.

Maandag den 2 October, (ten 4 ure.)

Werkel. Schuld 2⁷/₈ pCt. 52¹/₁₆, ³/₄; Dito 5 pCt. 101¹/₁₆,
Kansb. f 22³/₄, Amort. Synd. 4⁷/₈ pCt. 93³/₄. ³/₈; Dito 3⁷/₈ pCt. 76
Handelm. 162³/₄, 161³/₄, ⁷/₈; Oost-Indie 5 pCt. 99⁷/₈, ⁵/₁₆; Aand.
Spoorw. 134; Ardoins van 85 p. s. 18⁷/₈, ⁷/₁₆; Metal. 5 pCt. 100³/₄
¹/₄; Peruan. 12⁷/₈, ⁵/₁₆; Enk. bl. Grieken 18³/₄.

Dingsdag 3 October (ten vier ure.)

Werk. Schuld 2⁷/₈ pCt. 52¹/₁₆; Dito 5 pCt. 100³/₄, ³/₈; Kansb. J 22³/₄
Amort. Synd. 4⁷/₈ pCt. 93³/₄; Dito 3⁷/₈ pCt. 75⁷/₈; Handelm. 161⁷/₈
162; Oost-Ind. 5 pCt. 99³/₄; Aand. Spoorw. 134, 128; Ard. van
p. st. 18³/₁₆, ⁷/₈; Metall. 5 pCt. 100³/₄; Columb. 20; Peruan. 13⁷/₈.

PRIJS-COURANT DER EFFECTEN, TE AMSTERDAM. Den 2 October 1837.

Laagste Hoogste Koers ten			Laagste Hoogste Koers ten			Laagste Hoogste Koers ten		
koers	koers	4 1/2 ure	koers	koers	4 1/2 ure	koers	koers	4 1/2 ure
NEDERL. Werk. sch. a 2 1/2 pCt.	52 1/16	52 3/8	101 1/4	101 1/4	101 1/4	PRUISSEN dito dito R. 50.	109 5/8	109 3/4
Dito dito 5	104 1/16	104 1/4	101 1/4	101 1/4	101 1/4	Negot. Londen 1830	4	pCt.
Uitgestelde dito 100	22 3/4	22 3/4	93 7/8	93 7/8	93 7/8	OORF. Aand. Lond. 140	140	
Kansbilje van dit. 100	93 3/4	93 7/8	76 7/8	76 7/8	76 7/8	Dito dito fl. 250	100 3/8	100 1/4
Amortisatie Syndikaat 4 1/2 pCt.	76 7/8	76 7/8	162 1/4	162 1/4	162 1/4	Metalb. 100	100 3/8	100 1/4
Dito dito 3 1/2 pCt.	162 1/4	162 1/4	162 1/4	162 1/4	162 1/4	Dito 100	100 3/8	100 1/4
Handel Maatschappij 4 1/2 pCt.	162 1/4	162 1/4	162 1/4	162 1/4	162 1/4	Dip te Londen gen. 5	5	
Nieuwe dito 4 1/2 pCt.	92	92	104 3/8	104 3/8	104 3/8	Dip 2 1/2	2 1/2	
O. I. Leening 4 1/2 pCt.	92	92	104 3/8	104 3/8	104 3/8	Ween. Bank Goll et C. 5	5	
FRANKR. Ins. Groot. 3	18	18	104 3/8	104 3/8	104 3/8	Dito 5	5	
ENGLAND V. dit. 5	18	18	104 3/8	104 3/8	104 3/8	N. Weener Aand. fl. 500	500	
SPANJ. L. dit. 5	18	18	104 3/8	104 3/8	104 3/8	DENEW. L. te Lond. 3 pCt.	3	
Dito bij dit. 100	18	18	104 3/8	104 3/8	104 3/8	BRAZILIEN. dit. Rotisch. 5	5	
Passive. 100	18	18	104 3/8	104 3/8	104 3/8	DARMSTADT. Aand. bij Lot.	100	
Deferred. 100	18	18	104 3/8	104 3/8	104 3/8	Russ. FA. Aand. 500 fr.	500	
Fransche Uitgestelde	18	18	104 3/8	104 3/8	104 3/8	Dito 100 fr.	100	
Engelsche Uitgestelde	18	18	104 3/8	104 3/8	104 3/8			